

3 februarie 2011

SCRISOARE DESCHISĂ

Către,

Senatul României
Comisia pentru Egalitate de Șanse
Comisia pentru Drepturile Omului, Culte și Minorități

În atenția: Președintelui Senatului, Dl. Mircea Geoană
Președintei Comisiei pentru Egalitate de Șanse, Dna Lia-Olguța Vasilescu
Președintelui Comisiilor Drepturile Omului, Culte și Minorități, Dl. Frunda
György

Data: 03/02/2011

Simată doamnă președintă,
Stimați domni președinți,

Organizațiile semnatare, reunite în Alianța Civică a Romilor din România, protestează cu vehemență față de avizarea pozitivă a propunerii legislative privind terminologia oficială utilizată pentru etnia țiganilor de către Comisia pentru Egalitate de Șanse și Comisia pentru Drepturile Omului, Culte și Minorități din cadrul Senatului.

Considerăm că această inițiativă încalcă cu bună știință și în mod flagrant tratatele internaționale ratificate de statul român, precum și Constituția României, care stipulează, în articolul 6: *“Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identităților etnice, culturale, lingvistice și religioase”* (s.n.).

Totodată, art. 4 și 16 din Constituție garantează egalitatea în drepturi pentru toți cetățenii României. Principiul egalității de tratament a fost ulterior reglementat de acte normative precum Ordonanța de Guvern nr. 137/2000, republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Declarațiile prezentate în presă denotă falsitatea, incompetența și lipsa de informare ale unora dintre senatorii ce au susținut acordarea avizului pozitiv. Astfel, senatorul Puiu Hașotti a afirmat că denumirea de țigan nu este jignitoare, peiorativă și a spus că nu există în alte țări din Europa vreo lege care să denumească aceasta etnie drept romă. Potrivit lui Hașotti, argumentul conform căruia Consiliul European nu ar fi de acord cu schimbarea denumirii nu se susține, atâta vreme cât țări membre ale acestei organizații internaționale folosesc termenul de țigan.[1]

Afirmația senatorului Hașotti potrivit căreia denumirea de rom nu ar fi jignitoare sau peiorativă denotă fie o crasă necunoaștere a realităților sociale contemporane, fie o

¹ Conform Hotnews.ro, Senat: Raport favorabil pentru proiectul legii de inlocuire a termenului de rom cu tigan, disponibil la <http://www.hotnews.ro/stiri-politic-8264249-senat-raport-favorabil-pentru-proiectul-legii-inlocuire-termenului-rom-tigan.htm>.

minciună evidentă. Comitetul Consultativ al C.C.P.M.N. a constatat faptul că *“numeroși reprezentanți ai comunității rome refuză să fie denumiți «țigani», în principal din cauza conotației peiorative legate de robie”*.² De asemenea, termenul cunoaște o accepțiune profund negativă, fiind utilizat în limbajul curent pentru a descrie o persoană ce are un comportament antisocial, necivilizat. Înțelegerea limitată a problematicii drepturilor omului și protecției minorităților pe care o are senatorul Puiu Hașotti nu îi permite să înțeleagă faptul că între utilizarea în limbajul curent a unuiia sau altuia dintre termenii în cauză și impunerea dictatorială de către stat a unui termen în detrimentul altuia sunt diferențe majore, în sensul că aceasta a doua conduită constituie o încălcare a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale.

Senatorul Emilian Frâncu a susținut și el ca *“un popor nu trebuie denumit așa cum vrea el, ci conform unei tradiții istorice”*. *“Țiganilor nu le convine această denumire și dacă le spui țigani se simt bine. În Vâlcea, de unde sunt eu, când le-am spus unora romi s-au supărat”*, a afirmat Frâncu.³ Senatorul Frâncu, prin aceste afirmații, încalcă prevederile art. din Convenția Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale, precum și pe cele ale Constituției României (art. 6).

Senatorul Sever Cibu, care a afirmat că *“sensul peiorativ al termenului de țigan este dat de comportamentul acestei etnii”*, afirmație care nu poate reprezenta decât expresia rasismului în stare brută, contravine flagrant legislației naționale și internaționale în materia combaterii discriminării, în special OG 137/2000.

Facem mențiunea că Fundația Romani CRISS a depus în data de 6 ianuarie 2011 o plângere către CNCD – Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării –, împotriva deputatului Silviu Prigoană, a Academiei Române, a lui Ionel Haiduc și a lui Eugen Simion, precum și sesizare cu privire la posibilitatea adoptării unui comportament ilicit de către alte instituții publice, între care Guvernul României și Ministerul Justiției. Plângerea este în prezent pe rolul Consiliului.

Prin demersul de astăzi Comisiile menționate și-au adus o contribuție serioasă la o realitate devenită permanentă: stigmatizarea romilor de către înalți reprezentanți ai statului român. Stigmatizare ce devine literă de lege.

Solicităm Președintelui Senatului să ceară opinia Comisiei de la Veneția pentru Democrație prin Drept cu privire la concordanța acestei inițiative cu legislația internațională.

Solicităm Președintelui României, Președintelui Senatului, Președintelui Camerei Deputaților, precum și Avocatului Poporului să sesizeze Curtea Constituțională în cazul în care prezenta propunere legislativă va fi adoptată, în temeiul Art. 146, alin. a) [1] din Constituția României.

Salutăm poziția Președintelui Frunda, de aparător al drepturilor minorităților și cunoscător al prevederilor constituționale și internaționale în materia drepturilor omului, expertiză ignorată cu desăvârșire, din nefericire, de către proprii membri ai Comisiei senatoriale pentru Drepturile Omului, Culte și Minorități.

Solicităm Președintelui României să își țină promisiunea publică făcută în data de 14 decembrie 2010 și să nu promulge legea în cazul în care ar fi adoptată.

² A se vedea în acest sens, Comitetul Consultativ al Convenției pentru Protecția Minorităților Naționale, Avizul privind România, adoptat în 2001, paragraful 21.

³ Conform Hotnews.ro, Senat: Raport favorabil pentru proiectul legii de înlocuire a termenului de rom cu tigan, disponibil la <http://www.hotnews.ro/stiri-politic-8264249-senat-raport-favorabil-pentru-proiectul-legii-inlocuire-termenului-rom-tigan.htm>.

Prezenta scrisoare deschisă se comunică, *inter alia*, cu: Președinția României, Parlamentul, Guvernul, Secretariatul General al Guvernului, Departamentul pentru Relații Interetnice, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, diferite Ambasade la București, Consiliul Europei, Organizația Națiunilor Unite, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa și Uniunea Europeană.

Organizațiile semnatare:

Alianța Civică a Romilor din România reprezentată prin organizațiile membre:

Fundatia Ruhama Oradea
Romani CRISS – Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii
Alianta pentru Unitatea Romilor – Filiala Braila
Asociatia „Roma Access” Constanta
Asociatia “Romii Romascani” Neamt
Asociatia Romii Ursari Iasi
Asociatia „Șanse Egale pentru Femei si Copii” Salaj
Asociatia „Sanse Egale” Salaj
Asociatia pentru Apararea Drepturilor Omului „Sanse Egale pentru Romi si Sinti ADOSERS”, Salaj
Asociatia Thumende Hunedoara
Centrul Cultural „O Del Amenca” Prahova
Agentia de Dezvoltare Comunitara „INTER-ACTIVA” Botosani
Asociatia „Divano Romano” Botosani
Asociatia „Parudimos” Timisoara
Asociatia Jurnalistilor Rromi, Bucuresti
Asociatia T.R.U.S.T. – Tinerii Romi pentru Unitate, Solidaritate si Transparenta Craiova
Asociatia Amare Phrala, Cluj
Asociatia Rhoma Heart Ilo Rom, Brasov
Asociatia Nevo Parudimos Caras Severin
Asociatia Romano Suno Cluj
Asociatia Florarilor Bucuresti
Alianta pentru Unitatea Romilor Romania Bucuresti
Uniunea Democratica Culturala a Romilor Valea Jiului Hunedoara
Fundatia Wassdas Cluj.